

คู่มือมาตรฐานปฏิบัติการกิจ ป้องกันไฟฟ้าและหมอกควัน

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าตุม
อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

จัดทำโดย คณะทำงาน
โทรศัพท์ ๐-๓๖๗๑-๕๖๒๓
โทรสาร ๐-๓๖๗๑-๕๖๒๒

คู่มือมาตรฐานปฏิบัติการป้องกันไฟฟ้าและหมอกควัน องค์การบริหารส่วนตำบลท่าตุม

.....

๑. สถานการณ์ทั่วไป

ด้วยปัญหาไฟฟ้าและหมอกควันเกิดขึ้นเป็นประจำในช่วงหน้าแล้งของทุกปี ก่อให้เกิดปัญหาหมอกพิษทางอากาศ ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน และเกิดปัญหาไฟไหม้ป่าสร้างความเสียหายจากการเผาและลุกลามของไฟ จนยากที่จะควบคุมในพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟฟ้าและหมอกควัน ถ้ามีการจุดไฟเผาเศษวัชพืช ประกอบกับจะมีลมกระโชก จะทำให้ลุกลามได้อย่างรวดเร็วไม่สามารถดับได้ทัน ประกอบกับภูมิอากาศที่ร้อนชื้นจากภาวะโลกร้อน และมีอากาศที่แห้งและมีออกซิเจนสูง ทำให้เป็นปัจจัยที่เอื้อต่อการเกิดไฟฟ้าในพื้นที่ได้ง่ายทำให้เกิดความเสียหายต่อพื้นที่การเกษตร ปัจจุบันปัญหาไฟฟ้าและหมอกควันมักเกิดขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าว และจะมีความเสี่ยงและเสียหายมากในกรณีของ อากาศที่ร้อนชื้นในพื้นที่ซึ่งผลให้เกิดความเสียหายต่อพื้นที่ทางการเกษตร ต่อสุขภาพพลานามัย ต่อทรัพย์สินของ ประชาชนในพื้นที่

ดังนั้น เพื่อเป็นการเตรียมป้องกันไฟฟ้าและหมอกควันเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทนต่อสถานการณ์และ สอดคล้องกับคู่มือมาตรฐานปฏิบัติการป้องกันไฟฟ้าและหมอกควันตำบลท่าตุม-ตำบลบ้านธาตุ อำเภอแก่งคอย และพื้นที่ใกล้เคียง จึงเห็นควรจัดทำแผนเฉพาะกิจป้องกันไฟฟ้าและหมอกควันองค์การบริหารส่วนตำบลท่าตุม เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของหน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้องต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เป็นการสร้างแนวทางในการป้องกันการไฟฟ้าโดยใช้ตำบล/หมู่บ้านเป็นฐาน

๒.๒ เป็นแนวทางในการเตรียมการป้องกันไฟฟ้าและหมอกควัน ประสานการปฏิบัติงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยปฏิบัติหลักและหน่วยสนับสนุนการปฏิบัติ เพื่อให้สามารถดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการเกิด ไฟฟ้าและหมอกควัน ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

๒.๓ เป็นการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไว้ให้พร้อมต่อการปฏิบัติงานในระยะก่อน เกิดภัย ขณะเกิดภัย และภายหลังภัยได้ผ่านพ้นไปแล้ว

๓. นโยบาย

การป้องกันไฟฟ้าและหมอกควัน ต้องเริ่มตั้งแต่ กระบวนการสร้างความตระหนักถึงผลกระทบของภัยจากไฟฟ้า และหมอกควัน เน้นการเฝ้าระวัง ป้องกันมิให้เกิดเหตุด้วยความร่วมมือของชุมชนอาทิ เช่น

กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน จักเป็นกำลังสำคัญในการนำมวลชนในพื้นที่ร่วมแรงร่วมใจกันในส่วนการระงับและ บรรเทาภัยต้องเป็นไปตามแผนและขั้นตอน การปฏิบัติโดยความร่วมมือจากอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) และประชาชนในพื้นที่ โดยมีผู้รับผิดชอบดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในกฎหมาย และการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใกล้เคียง

๔. การปฏิบัติ

๔.๑ การปฏิบัติก่อนเกิดภัย

๔.๑.๑ จัดตั้งศูนย์อำนวยการป้องกันไฟฟ้าและหมอกควันองค์การบริหารส่วนตำบลท่าตุม
ณ สำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลท่าตุม เพื่อทำหน้าที่ประสานการปฏิบัติกับหน่วยงานต่างๆ และประสาน ข้อมูลด้านต่าง ๆ ร่วมกับชุมชนและจัดทำคำสั่งแต่งตั้งให้ผู้เกี่ยวข้องปฏิบัติหน้าที่ภายในศูนย์อำนวยการฯ

/๔.๑.๒ จัดให้....

๔.๑.๒ จัดให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันด้วยการรณรงค์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารสถานการณ์ไฟฟ้าและหมอกควัน ผลกระทบจากไฟฟ้าและหมอกควัน ในรูปแบบต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

๔.๑.๓ จัดให้มีการเตรียมความพร้อม ของกำลังพล ยานพาหนะ อุปกรณ์และเครื่องมือ ในการป้องกันไฟฟ้าและหมอกควันได้ตลอดตลอดเวลา

๔.๑.๔ จัดทำคู่มือมาตรฐานปฏิบัติการกิจป้องกันไฟฟ้าและหมอกควันองค์การบริหารส่วนตำบลท่าตุม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อจัดระบบการปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้าให้สามารถป้องกันไฟฟ้าและหมอกควัน ได้ตามสถานการณ์ของแต่ละพื้นที่ โดยอาศัยอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย และจะต้องมีข้อมูลสำคัญในการอำนวยความสะดวกป้องกันไฟฟ้าและหมอกควัน ประกอบด้วย

- ข้อมูลรถยนต์เอนกประสงค์ ตลอดจนหน่วยงานต่างที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น
- อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ ในการป้องกันและระงับอัคคีภัย
- สถานที่เสี่ยงภัย และรายละเอียดของสถานที่
- รายชื่อวัตถุอันตรายที่มีอยู่ในพื้นที่ ซึ่งอาจเป็นสาเหตุให้เกิดไฟฟ้าพร้อมวิธีการป้องกันไฟฟ้า

และวิธีการดับไฟฟ้า

- รายชื่อผู้บังคับบัญชา เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และช่องทางการติดต่อสื่อสาร
- แหล่งน้ำ แหล่งทรัพยากรที่จำเป็น
- ระบบการป้องกันไฟและหมอกควัน เช่น การกำหนดพื้นที่หมู่บ้านที่เนื้อที่ติดป่าไม้เพื่อทำ

การตรวจ ระยะเวลาที่ตรวจ การรายงานผล การฝึกซ้อมการดับเพลิง การทำแนวกันไฟฟ้า

- การจัดระบบการแจ้งเหตุ แบ่งออกเป็น ๒ ลักษณะ ดังนี้

ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าตุม เป็นหน้าที่ของงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สังกัด สำนักปลัดฯ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๓๖๗๑ ๕๖๒๓ ติดต่อโดยผ่านสมาชิกสภาอบต.ท่าตุม และกำนันผู้ใหญ่บ้านในพื้นที่ตำบลท่าตุม หรือ อปพร. ในพื้นที่

๔.๒ การปฏิบัติเมื่อเกิดภัย

การรับแจ้งเหตุไฟฟ้า เมื่อได้รับรายงานหรือแจ้งว่าเกิดไฟฟ้าขึ้น ให้ปฏิบัติ ดังนี้ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าตุม ให้ศูนย์อำนวยความสะดวกป้องกันไฟฟ้าและหมอกควันองค์การบริหารส่วนตำบลท่าตุม ออกเผชิญเหตุและระงับเหตุไฟฟ้าในพื้นที่รับผิดชอบทันทีที่เกิดไฟฟ้า แจ้งเจ้าหน้าที่ป่าไม้ เจ้าหน้าที่อุทยานในพื้นที่อำเภอแก่งคอย แจ้งอำเภอแก่งคอย กำนันตำบลท่าตุมและตำบลบ้านธาตุ และ ผู้ใหญ่บ้านที่เกี่ยวข้อง และอปพร. ในพื้นที่ แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใกล้เคียงกรณีพื้นที่ต่อเนื่องกัน หรือ ขอความช่วยเหลือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใกล้เคียง กรณีเกิดเหตุร้ายแรงเกินขีดกำลังความสามารถขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าตุม ตลอดจนแจ้งสำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในพื้นที่ตัดกระแสไฟฟ้าบริเวณที่เกิดเหตุ หากคาดหมายได้ว่าจะเกิดอันตรายต่อการเกิดกระแสไฟฟ้าลัดวงจร หรืออาจมีเหตุไฟไหม้อาคารบ้านเรือนของประชาชนหรือทรัพย์สินของทางราชการ ประสานกับการประชาสัมพันธ์ส่วนภูมิภาค เพื่อสนับสนุนน้ำในการดับเพลิงต่อไป

๔.๒.๒ การปฏิบัติการในที่เกิดเหตุ ให้อยู่ในความรับผิดชอบ ดังนี้

- การควบคุมการปฏิบัติในที่เกิดเหตุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าตุมให้อยู่ในความรับผิดชอบของผู้อำนวยความสะดวกป้องกันไฟฟ้าและหมอกควันองค์การบริหารส่วนตำบลท่าตุม หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

/-การรายงาน .....

- การรายงานสถานการณ์และความเสียหายจากเหตุไฟฟ้าและหมอกควัน ให้รายงานให้ผู้อำนวยความสะดวก ป้องกันไฟฟ้าและหมอกควันอำเภอแก่งคอยทราบทุกระยะ จนกว่าสถานการณ์จะยุติ
- การสั่งการให้เจ้าหน้าที่เข้าระงับเหตุ ให้ยึดหลักความสำคัญเรื่องความปลอดภัยของพนักงานดับเพลิง การช่วยเหลือผู้ประสบภัยและการรักษาทรัพย์สินตามลำดับ และมุ่งระงับภัยที่เกิดขึ้นให้ยุติโดยเร็ว
- ประเมินสถานการณ์ที่เกิดขึ้นว่าอยู่ในขีดความสามารถที่จะจัดการแก้ไขปัญหาหรือไม่โดยพิจารณาจากความรุนแรงของภัยเป็นเกณฑ์ ดังนี้

ระดับ ๑เพลิงไหม้ป่าเล็กน้อย สามารถระงับเหตุได้โดยลำพัง เมื่อดำเนินการแล้วรายงานให้ผู้อำนวยความสะดวกป้องกันไฟฟ้าและหมอกควันอำเภอแก่งคอยทราบ

ระดับ ๒เพลิงไหม้ป่ารุนแรงเกินขีดความสามารถจะระงับเหตุได้โดยลำพัง ให้ร้องขอความช่วยเหลือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นข้างเคียง และหน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่โดยดำเนินการดังนี้

- ๑) ตั้งศูนย์อำนวยความสะดวกป้องกันไฟฟ้าและหมอกควันองค์การบริหารส่วนตำบลท่าตูม ขึ้นเพื่อเป็นศูนย์อำนวยความสะดวกและประสานการปฏิบัติระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ โดยให้ผู้อำนวยความสะดวกป้องกันไฟฟ้าและหมอกควันองค์การบริหารส่วนตำบลท่าตูม หรือ ผู้ปฏิบัติหน้าที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าตูม เป็นผู้อำนวยการศูนย์
- ๒) เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานต่าง ๆ ที่ร้องขอการสนับสนุนจัดส่งเจ้าหน้าที่พร้อมอุปกรณ์ มาถึงที่เกิดเหตุให้หัวหน้าชุดปฏิบัติการรายงานตัว ณ ศูนย์อำนวยความสะดวกป้องกันไฟฟ้าและหมอกควันองค์การบริหารส่วนตำบลท่าตูม และปฏิบัติงานตามคำสั่งของผู้อำนวยความสะดวกป้องกันไฟฟ้าและหมอกควันองค์การบริหารส่วนตำบลท่าตูม และตามคำสั่งของผู้อำนวยความสะดวกป้องกันไฟฟ้าและหมอกควันอำเภอแก่งคอย
- ๓) จัดระเบียบจราจรบริเวณที่เกิดเหตุและกำหนดพื้นที่ห้ามเข้าให้เจ้าหน้าที่ตำรวจดูแลความสงบเรียบร้อย และจัดทำกำลังอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน เข้าช่วยเหลือการปฏิบัติงาน
- ๔) ประชาสัมพันธ์ให้กับประชาชนผู้อาศัยอยู่ในที่เกิดเหตุและบริเวณที่อาจได้รับผลกระทบทราบถึงการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ การให้ความช่วยเหลือ ฯลฯ เพื่อลดความสับสนและสร้างขวัญกำลังใจแก่ผู้ประสบภัย รวมทั้งให้ข่าวต่อสื่อมวลชน
- ๕) ให้หน่วยกู้ชีพกู้ภัยที่เกี่ยวข้อง ทำการปฐมพยาบาลผู้ได้รับบาดเจ็บป่วย ณ จุด เกิดเหตุ และนำส่งโรงพยาบาล หากจำเป็นต้องรับการรักษาพยาบาลอย่างต่อเนื่อง
- ๖) ขอรับการสนับสนุนหน่วยพยาบาลจากโรงพยาบาลแก่งคอย และสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด กรณีมีผู้บาดเจ็บจำนวนมาก
- ๗) รายงานเหตุการณ์ให้ผู้อำนวยความสะดวกป้องกันไฟฟ้าและหมอกควันระดับอำเภอแก่งคอยและขึ้นเหนือขึ้นไปโดยผ่านนายอำเภอแก่งคอยทราบทุกระยะจนกว่าสถานการณ์จะปกติ
- ๘) ศูนย์อำนวยความสะดวกป้องกันไฟฟ้าและหมอกควันองค์การบริหารส่วนตำบลท่าตูม ติดตามสถานการณ์ไฟฟ้าและหมอกควันอย่างต่อเนื่อง หากเหตุการณ์ลุกลาม หรือ กองอำนวยความสะดวกป้องกันไฟฟ้าและหมอกควันเขตท้องที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นร้องขอให้ดำเนินการช่วยเหลือตามศักยภาพสูงสุด พร้อมประสานแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใกล้เคียงเข้าช่วยเหลือ และ แจ้งผู้อำนวยความสะดวกป้องกันไฟฟ้าและหมอกควันอำเภอแก่งคอยทราบ

